

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 59 84
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Datum: 12 maart 2021
Betreft: Verzoek om informatie

Geachte ,

Op 6 november 2020 ontving ik uw e-mail. De ontvangst hiervan heb ik bevestigd bij brief van 12 november 2020 met kenmerk 2020.225/001.

Met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzoekt u om kopieën van alle documenten waarop de coronamaatregelen zijn gebaseerd (inclusief het aantal coronazielen per ziekenhuis van de afgelopen maanden). Ook heeft u verzocht om wetenschappelijk bewijs van het bestaan van het Sars-Cov2-virus. Tot slot heeft u verzocht om informatie over de effectiviteit van het gebruik van de niet-medische mondkapjes tegen de verspreiding van het virus.

De plicht tot openbaarmaking op grond van de Wob heeft geen betrekking op informatie die reeds openbaar is. De door u gevraagde informatie is al openbaar en ik zal hieronder aangeven waar u dit kunt vinden.

1. De onderbouwing van de maatregelen en de Coronapatiënten

Om het coronavirus eronder te krijgen, zijn de volgende maatregelen afgekondigd: het thuiswerken, het vermijden van drukte, de hygiëneregels, de regels voor het afstand houden en het dragen van een mondneusmasker. Aan deze reeks van maatregelen is onlangs ook de avondklok toegevoegd. Hiernavolgend zal ik per maatregel aangeven waar u de betreffende informatie kunt vinden.

a. Het thuiswerken en het vermijden van drukte

Om de verdere verspreiding van het coronavirus terug te brengen wordt sinds maart 2020 geadviseerd om thuis te werken en zodoende het aantal reisbewegingen te reduceren. Verder wordt ook geadviseerd om drukke plekken te vermijden. Meer over deze twee maatregelen kunt u lezen op de pagina 'Verspreiding' op de site van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (hierna: RIVM):
<https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/verspreiding>.

b. De hygiëneregels

De hygiëneregels zijn onder te verdelen in het regelmatig wassen van de handen en het hoesten en niezen in de elleboog.

Het RIVM adviseert niet om de handen geregeld met alcohol te ontsmetten. Geadviseerd wordt om de handen te wassen met water en zeep op verschillende momenten zoals na toiletbezoek, voor het eten en nadat je een activiteit buitenshuis hebt gedaan. Hiermee worden eventuele ziekteverwekkers die op uw handen zijn gekomen verwijderd. Meer hierover kunt u lezen op de pagina 'Hygiëne en COVID-19' op

Ons kenmerk
2020.225
1840579-219411-WJZ

Uw e-mail
6 november 2020

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

[www.rivm.nl/ coronavirus-covid-19/hygiëne](https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/hygiëne) of op de algemene pagina over hygiëne en handen wassen: <https://www.rivm.nl/hygiene/handen-wassen>.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Ons kenmerk
2020.225
1840579-219411-WJZ

Geadviseerd wordt om een zakdoek te gebruiken of om in de elleboog te niezen of hoesten. Dit is een praktisch advies om te voorkomen dat veel ziekteverwekkers uit de neus of mond rechtstreeks op de handen komen. Als in de handen wordt geniest of gehoest en niet meteen daarna de handen worden gewassen dan kan iemand direct worden besmet bij aanraking of indirect via een voorwerp of oppervlak. Het niezen en hoesten in de elleboog werd overigens al voor de COVID-19-pandemie geadviseerd, bijvoorbeeld in de Hygiënerichtlijn voor basisscholen uit 2016 (paragraaf 3.2). Deze richtlijn is gepubliceerd op: www.rivm.nl/hygienerichtlijnen/basisscholen. Indien u meer informatie wenst over bewijs voor verspreiding via de handen, verwijst ik u naar: www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1473309909702956.

c. Regels voor het afstand houden

Om het risico van overdracht van het coronavirus via druppels die vrijkomen bij hoesten en niezen te beperken, is het bewaren van voldoende afstand tot elkaar noodzakelijk. Mensen kunnen deze druppeltjes immers inademen en daardoor geïnfecteerd raken. Ingeval van infectieziekten hanteert het RIVM het algemene advies om 1 tot 2 meter afstand te houden ter bescherming tegen virussen die (vooral) via grote druppels verspreid worden. Bij het coronavirus adviseert het RIVM een afstand van 1,5 meter. Zoals toegelicht op de website van het RIVM volgt uit in The Lancet gepubliceerd onderzoek¹ dat het beleid om 1 meter afstand te houden effectief is, maar dat 2 meter wellicht beter kan zijn. Dit is de reden dat in sommige landen een norm van 1 meter afstand houden geldt (bijv. Denemarken of China), in andere landen 2 meter (zoals in Spanje of Groot-Brittannië) en in veel landen 1,5 meter (Australië, België). In Nederland is gekozen voor anderhalve meter, omdat uit onderzoek volgt dat grote druppels zelden verder reiken dan 1,5 meter. Het RIVM baseert dit op de richtlijn van de WHO 'Natural Ventilation for Infection Control in Health-Care Settings'.²

d. Het dragen van een mondkapje

Het gebruik van niet-medische mondkapjes is vanaf 1 december 2020 in publieke binnenruimten verplicht. Daarvoor was het dragen van niet-medische mondkapjes al verplicht in het openbaar vervoer. Meer informatie over de verplichting tot het dragen van een niet-medisch mondkapje vindt u op site van het RIVM en op de website van de rijksoverheid: <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/mondkapjes> en (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/mondkapjes>).

¹ The Lancet, Volume 395, Issue 10242, 27 June–3 July 2020, Pages 1973-1987, zie <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0140673620311429?via%3Dihub> en [https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(20\)31142-9/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(20)31142-9/fulltext)

² Annex C: Natural Ventilation for Infection Control in Health-Care Settings, Editors: James Atkinson, Yves Chartier, Carmen Lúcia Pessoa-Silva, Paul Jensen, Yuguo Li, and Wing-Hong Seto. Geneva: World Health Organization; 2009. ISBN-13: 978-92-4-154785-7, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK143281/>

e. De avondklok

In het advies naar aanleiding van het 96ste OMT leest u onder meer wat het effect van een avondklok is geweest in andere landen en het effect dat verwacht werd bij de invoering van een dergelijke avondklok in Nederland. Dit advies kunt u digitaal raadplegen op de volgende website:

<https://rijksoverheid/documenten/brieven/2021/01/19/advies-nav-96e-omt>

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Ons kenmerk
2020.225
1840579-219411-WJZ

2. Het aantal opgenomen coronapatiënten

U heeft verzocht om een overzicht van opgenomen coronapatiënten per ziekenhuis (inclusief op de intensive care). Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (hierna: RIVM) houdt in een overzicht bij hoeveel Corona gerelateerde patiënten per gemeente worden opgenomen. Deze informatie wordt niet per ziekenhuis bijgehouden maar per gemeente.

De eerder overzichten kunt u raadplegen middels de website van het RIVM: <https://data.rivm.nl/covid-19/>. Verder wil ik u wijzen de volgende website: <https://searchdata.com/Corona-ziekenhuisopnames>. Op deze voornoemde website ziet u door middel van grafieken hoeveel patiënten (met corona), per gemeente zijn opgenomen.

3. Het wetenschappelijk bewijs van het bestaan de Sars-Cov2-virus

Het coronavirus Sars-Cov-2 is het virus dat de ziekte COVID-19 kan veroorzaken. Meer informatie hierover kunt u vinden op de site van het RIVM onder het kopje 'virus' (www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/virus). Voor de wetenschappelijke rapporten over het bestaan van Sars-Cov2 verwijs ik u naar de volgende sites: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7159086/> en <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/31978945/>.

4. De effectiviteit van de niet-medische mondkapjes tegen de verspreiding van het virus

Voor de effectiviteit van het gebruik van niet-medische mondkapjes verwijs ik u naar de inhoudelijke onderbouwing van RIVM. U kunt deze onderbouwing digitaal raadplegen op de volgende website: www.rivm.nl/documenten/covid-19-toepassing-mondneusmaskers-openbare-ruimten.

Mocht u nog vragen hebben over deze brief, neemt u dan gerust contact op met het Wob-cluster. De contactgegevens staan bovenaan deze brief.

Hoogachtend,

de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,
namens deze,
de directeur Wetgeving en Juridische Zaken,

mr. M.M. den Boer